

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 4 (1939)

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ'

Χειρόγραφον της μονής Πετριτζονιτίσσης-Μπασκόβου

Νίκος Α. ΒΕΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1433](https://doi.org/10.12681/dchae.1433)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΒΕΗΣ Ν. Α. (2013). Χειρόγραφον της μονής Πετριτζονιτίσσης-Μπασκόβου . *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 4, 217. <https://doi.org/10.12681/dchae.1433>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Χειρόγραφον της μονής Πετριτζονιτίσσης-
Μπασκόβου

Νίκος ΒΕΗΣ

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ' • Σελ. 217

ΑΘΗΝΑ 1939

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Ἰπὸ

ΝΙΚΟΥ Α. ΒΕΗ (ΒΕΕΣ).

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΠΕΤΡΙΤΖΟΝΙΤΙΣΣΗΣ - ΜΠΑΣΚΟΒΟΥ

Ἐν Wünsdorf παρὰ τὸ Βερολίνον, ἐν τῇ ἐπαύλει αὐτοῦ, τῇ 12 Αὐγ. 1934 ὁ μακαρίτης καθηγητῆς μου Α. Deissmann ἐπέδειξεν εἰς τὴν ταπεινότητά μου χαρτῶν χειρόγραφον, περιέχον πάντα τὰ κανονικὰ κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης, γεγραμμένα κατὰ τὸ β' ἡμισυ τοῦ ΙΕ' αἰῶνος. Ἐν τῷ χειρογράφῳ τούτῳ συμφωνίαι τῶν εὐαγγελίων, συναξάρια καὶ ἄλλαι ἀναγραφαὶ περὶ τῶν ἀναγνώσεων τῶν εὐαγγελικῶν περικοπῶν συνοδεύουσι τὸν Θεῖον Λόγον· τὸ δὲ κείμενον τῆς Ἀποκαλύψεως συνοδεύεται ὑπὸ τινων ἐρμηνευμάτων ἐπ' ὀνόματι Ἀνδρέου Καισαρείας· τὸ δὲ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον συνοδεύεται ὑπὸ δύο σημειωμάτων, καθ' ἃ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐγράφη ἐν Πάτμῳ καθ' ὑπαγόρευσιν, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ ὑπάρχει διαφωνία μεταξὺ τῶν δύο σημειωμάτων· τὸ μὲν ἐν σημείωμα λέγει, ὅτι τὸ κατὰ Ἰωάννην ἐγράφη ἐπὶ Τραϊανοῦ, ἐν δὲ τὸ ἕτερον σημείωμα θέλει, ὅτι τὸ αὐτὸ εὐαγγέλιον ἐξεδόθη 32 ἔτη μετὰ τὴν Ἀνάστασιν. Ἐν τέλει τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος χειρογράφου ἀναγινώσκομεν:

«† τῶν ἀναξίου Σ' (= καὶ) ἀμ^αρτωλοῦ μανουήλ τάχα Ι Σ' ἱερ^ε (ως) τοῦ μισηνοπολίτου¹; ὑπάρχει τὸ βιβλίον Ι τῶν τῶν Σ' οἱ ἀναγινώσκοντες αὐτῶ, εὔχεσθαι μοι Ι διὰ τ(ὸν) κ(ύριον):~» Ὁ αὐτὸς ἱερεὺς Μανουήλ, ὁ ὁποῖος φαίνεται κτήτωρ τοῦ χειρογράφου, προσέθηκεν εἰς αὐτὸ ἰδίᾳ χειρὶ, ἀρχομένου τοῦ Ις' αἰῶνος, ἐπιγράμματά τινα εἰς τοὺς εὐαγγελιστὰς καθ' ἓνα καὶ συλλήβδην.

Τὸν μακαρίτην Α. Deissmann εἶχον Βούλγαροι λόγιοι βεβαιώσει, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος χειρόγραφον προήρχετο ἐκ τῆς παρὰ τὴν Στενίμαχον μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Πετριτζονιτίσσης, τῆς κοινῶς Μπασκόβου λεγομένης. Περὶ τῶν ἑλληνικῶν χειρογράφων τῆς μονῆς ταύτης ἰδὲ ἐπ' ἐσχάτων S. Stanimirow, ἐν „Bull. de la soc. hist. de Sophia“, τόμ. ΙΔ' - ΙΕ' (1937) σελ. 125 - 237, καὶ Κ. Ἀμαντον, ἐν «Θρακικοῖς», τόμ. Ι' (1938) 234 - 254.

1) Διαλεκτικῶς ἀντὶ Μεσηνοπολίτου = Μοσουπολίτου. Πρβλ. προχείρως Στίλπ. Κυριακίδην, ἐν «Ἀθηνᾶ», τόμ. ΛΕ' (1923) σελ. 223 κ. ἔ.